

Zpravodaj CIP EQUAL

říjen 2007

Aktuální stav CIP EQUAL v ČR - novinky

Obsah

- 1 Aktuální stav CIP EQUAL v ČR
- 5 Zajímavé výstupy projektů
- 10 Národní tématické sítě
- 12 EQUAL v Evropě
- 16 Evropský sociální fond

Na základě výsledků dodatečné výzvy zahájilo od července svoji činnost dalších 15 projektů. Další rozšíření počtu realizovaných projektů se očekává počátkem roku 2008, kdy by měly být známy výsledky další dodatečné výzvy, která byla vyhlášena koncem září 2007. Na základě evropských zkušeností byla zpracována metodika validace dobré praxe a představena rozvojovým partnerstvím. V tomto období byla také zveřejněna závěrečná zpráva auditu Evropské komise, která přidělila řídicímu a kontrolnímu systému CIP EQUAL v České republice nejlepší známku. Tento výsledek zaznamenal velice pozitivní ohlas v médiích. Podařilo se získat výjimku Ministerstva financí ČR z metodiky finančních toků. Na základě této výjimky došlo k významnému zjednodušení celkové administrace programu, což mimo jiné přispívá k urychlení čerpání poskytnutých finančních prostředků. Byly zveřejněny výstupy a závěrečná zpráva prvního kola Iniciativy Společenství EQUAL v ČR.

Výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu z CIP EQUAL

Od vydání posledního čísla Zpravodaje CIP EQUAL bylo uzavřeno hodnocení žádostí o finanční podporu v rámci dodatečné výzvy CIP EQUAL podaných pro využití prostředků na aktivity zaměřené na Akci 3 (hodnocení, zpřístupnění a prosazování inovací do politik a praxe trhu práce). Z předložených žádostí úspěšně prošlo hodnocením hodnotitelské komise 26 projektů, mezi které bude rozděleno 94 601 153 Kč. Vzhledem k tomu, že úspěšnými žadateli jsou i nová rozvojová partnerství (RP), rozšíří se stávající počet projektů CIP EQUAL z 54 na 69. U zbývajících 11 projektů se jedná o úspěšné žádosti stávajících rozvojových partnerství, kterým bude o částku přidělenou v rámci dodatečné výzvy navýšen stávající rozpočet. Ani organizace zapojené do nových RP však nejsou v programu nováčky.

Zdaleka ne ojedinělými jsou případy, kdy byla nová RP sestavena napříč stávajícími partnerstvími. Tuto skutečnost je možné vnímat nejen jako úspěšný výsledek spolupráce v rámci národních tématických sítí CIP EQUAL (NTS), ale i jako důležitý krok k horizontálnímu mainstreamingu.

Dne 27. září byla vyhlášena další, v pořadí již pátá, výzva CIP EQUAL, termín pro předkládání žádostí je 31. října.

Dne 27. září byla vyhlášena další, v pořadí již pátá, výzva CIP EQUAL. Prostředky přidělené v rámci této výzvy budou určeny opět na aktivity spojené s mainstreamingem, tedy na Akci 3. Termín pro předkládání žádostí je do 31. října. Do této výzvy se budou opět moci zapojit jak stávající rozvojová partnerství, tak i ad-hoc vytvořená rozvojová partnerství tvořená sdružením právnických osob. Dne 17. října bude uspořádán seminář pro potenciální žadatele. Na tomto semináři se budou moci dozvědět bližší informace o podporovaných aktivitách a projektové žádosti. Výsledky hodnocení dodatečné výzvy by měly být známy na počátku roku 2008. Bližší informace jsou k dispozici na <http://www.equalcr.cz>.

Validace dobré praxe v ČR

V kontextu současné fáze realizace projektů CIP EQUAL, resp. celého programu, kdy dochází k dokončení vývoje jednotlivých inovativních výstupů a plně se rozbíhá fáze jejich šíření a prosazování (Akce 3), byla na základě evropských zkušeností zpracována metodika validace dobré praxe/inovativních produktů a představena rozvojovým partnerstvím.

Validace inovativních produktů je proces, kdy dochází k jejich hodnocení z různých pohledů (např. přístupnost, účelovost, užitečnost, přenositelnost), různými aktéry (autoři produktů, peers – další realizátoři projektů s podobným zaměřením, experti, potenciální uživatelé). Toto hodnocení přináší důležitou zpětnou vazbu pro autory produktu a přispívá tak k jeho vyšší kvalitě a dalšímu zdokonalení. U produktů, které úspěšně projdou procesem validace, lze očekávat větší potenciál mainstreamingu, tedy potenciál prosadit se v rámci běžné praxe a ovlivnit příslušné politiky. Díky validaci totiž dojde k bližšímu seznámení tvůrců politik, konečných uživatelů i cílových skupin s inovativním produktem.

Řídící orgán CIP EQUAL se rozhodl přenést do českých podmínek portugalský model validace produktů, který má výborné reference a je Evropskou komisí označován jako příklad „dobré praxe“. Metodika validace byla zpracována poté, co zástupci řídicího orgánu i národní podpůrné struktury CIP EQUAL v ČR měli možnost detaily portugalského modelu prodiskutovat s pracovníky ŘO CIP EQUAL v Portugalsku a zúčastnit se validačního jednání, které je klíčovým prvkem validace.

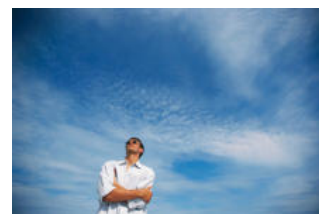
O kvalitě portugalského modelu svědčí i fakt, že se validačního jednání zúčastnili i zástupci ŘO a NPS dalších evropských zemí – Švédsko, Německo a Francie.

V souvislosti s nastavením systému validace byl 29. května 2007 uspořádán seminář pro příjemce dotace. Seminář byl rozdělen do dvou částí. V dopolední části byla podrobně představena metoda validace. Validaci v praxi si mohly projekty vyzkoušet v odpolední části, kdy proběhl workshop. V rámci simulovaného validačního jednání, kdy byl hodnocen fiktivní produkt, se účastníci na dvě hodiny vtělili do role jedné z validačních skupin. Více informací o validaci je k dispozici na <http://www.equalcr.cz/clanek.php?lg=1&id=877>.

Výsledky prvního kola Iniciativy Společenství EQUAL

V červenci 2007 byla na webových stránkách www.equalcr.cz zveřejněna Závěrečná zpráva za první kolo Iniciativy Společenství EQUAL (http://www.equalcr.cz/files/clanky/898/zaverecna_zprava.pdf). Zpráva byla zpracována z iniciativy řídicího orgánu CIP EQUAL a obsahuje přehledné informace o cílech, realizaci a výstupech prvního kola této Iniciativy Společenství v ČR, včetně shrnutí jejího přínosu pro implementaci druhého kola Iniciativy Společenství EQUAL (tj. CIP EQUAL) a dalších programů financovaných z ESF.

Zpráva je určena nejenom subjektům zapojeným do realizace programu, ale může být cenným zdrojem informací pro odborníky i laickou veřejnost se zájmem o tuto problematiku. První kolo Iniciativy Společenství EQUAL bylo v ČR realizováno jako v jedné ze dvou tehdy kandidátských zemí EU (v mnohem menší míře byla realizována i v Maďarsku) a financováno v rámci Národního programu Phare 2002. Program v celkovém objemu 8 mil. EUR byl financován z jedné poloviny prostředky Phare a z druhé poloviny prostředky státního rozpočtu ČR. Jednotlivé realizované projekty ukončily své aktivity postupně v průběhu 2. čtvrtletí 2005.

V červenci 2007 byla na webových stránkách www.equalcr.cz zveřejněna Závěrečná zpráva za první kolo Iniciativy Společenství.

Plánované aktivity projektů proběhly bez větších obtíží a uspokojivým způsobem se podařilo naplnit i stanovené indikátory a cíle projektů. V září 2007 byla ve spolupráci řídicího orgánu CIP EQUAL a projektů prvního kola zpracována elektronická knihovna produktů a dalších výstupů projektů. Knihovna je umístěna na webových stránkách Iniciativy Společenství EQUAL v ČR (<http://www.equalcr.cz/clanek.php?lg=1&id=907>) a obsahuje přibližně 70 různých výstupů v podobě různých metodik, výukových videoprogramů, publikací, internetových portálů apod. Níže uvádíme tři příklady těchto výstupů (v závorce je vždy uveden realizátor projektu):

- o metodika Zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce na ekologických činnostech (Charita Opava),
- o publikace Z ústavu do života – podpora rozvoje sociálních a komunikačních kompetencí dětí (Člověk v tísni – spol. při ČT, o.p.s.),
- o VADEMECUM aneb průvodce produkty projektů Vzdělávání a poradenství začínajícím podnikatelům prostřednictvím sítě Start-business-center (SBC) a Cesta k podnikání (CePo) (Kazuist, spol. s r. o. a Trexima, spol. s r. o.).

Audit Evropské komise

Auditorský tým přidělil řídicímu a kontrolnímu systému CIP EQUAL nejvyšší možnou známku, tedy nejvyšší stupeň náležité záruky.

Velmi potěšující skutečností je, že se České republice v rámci CIP EQUAL daří bezpečně čerpat finanční prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF). Vyplyvá to ze závěrečné zprávy auditu Evropské komise, kterou v květnu 2007 obdržel řídicí orgán CIP EQUAL (ŘO – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, odbor řízení pomoci z ESF). Audit proběhl ve čtvrtém čtvrtletí loňského roku a byl zaměřen na prověření řídicího a kontrolního systému CIP EQUAL. Auditóři ověřili spolehlivost jeho nastavení a fungování a seznámili se i s mnoha příklady „dobré“ či „nejlepší praxe“. Jak zpráva uvádí, auditóři zaznamenali vysokou úroveň v oblasti řízení všech zapojených subjektů (řídicí orgán – MPSV, národní podpůrná struktura – společnost PricewaterhouseCoopers, příjemci dotace). Auditorský tým proto přidělil řídicímu a kontrolnímu systému CIP EQUAL, který je garantován řídicím orgánem CIP EQUAL v České republice, nejvyšší možnou známku, tedy nejvyšší stupeň náležité záruky. Tento výsledek je o to cennější, že nejvyšší známka je dle vyjádření samotných auditorů udělována spíše výjimečně.

Zjednodušení administrace CIP EQUAL

Neméně pozitivní zprávou je získání výjimky z metodiky finančních toků pro programové období 2004 – 2006. Očekává se, že tato výjimka, která spočívá v tom, že příjemci již nebudou jako součást monitorovacích zpráv předkládat ke kontrole 100 % dokladů, ale pouze doklady nad určitou hodnotu, ulehčí administrativě celého programu a zároveň urychlí proces kontroly před poskytnutím plateb příjemcům dotace z CIP EQUAL. Udělení výjimky, která je také součástí metodiky finančních toků pro programové období 2007 – 2013, je výsledkem společného úsilí řídicího orgánu Programu Iniciativy Společenství EQUAL, Operačního programu rozvoje lidských zdrojů a Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 hl. m. Prahu, tedy Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, a národní podpůrné struktury CIP EQUAL společnosti PricewaterhouseCoopers.

Zajímavé výstupy projektů

3 produkty pod lupou, 3 otázky na jejich tvůrce

Desková hra Cesta z Ghetta

RP Polis

V rámci projektu POLIS realizovaného společností Člověk v tísni z prostředků CIP EQUAL, byla v září 2006 vydána desková hra Cesta z ghetta. Tvorbu iniciovala a přípravu koordinovala partnerská organizace Tady a teď, o. p. s. Hra je určena především studentům středních škol a gymnázií, ale zajímavý zážitek může přinést i dospělým hráčům. Nové a zcela neobvyklé je především prostředí, do něhož je zasazena – prostředí sociálního ghetta. Hra má dva základní cíle: poskytnout hráčům faktické informace o problematice chudoby a sociálního vyloučení v českých podmínkách a zprostředkovat jim prožitek založený na simulaci života v ghettu. Namísto obvyklých hradů a zámků v ní najdeme polorozbořené domy, místo rytířů a princezen se hráči stávají chudými, dlouhodobě nezaměstnanými lidmi – bez prostředků a s mizivou životní perspektivou. Zní to drsně? Život v ghettu takový je. Cestu z ghetta lze využít jako metodický nástroj ve školní výuce, zejména pak k aplikaci průřezových témat školních vzdělávacích programů jako je multikulturní výchova či osobnostní a sociální rozvoj.

Získání výjimky z metodiky finančních toků pro programové období 2004 - 2006 ulehčí administrativě celého programu a zároveň urychlí proces kontroly před poskytnutím plateb příjemcům dotace z CIP EQUAL.

Pracovníci Člověka v tísní využívají deskovou hru také při vzdělávacích seminářích určeným úředníkům státní správy. Při hře stojí úředníci na „opačné straně“ než v reálném životě a mohou si tak vyzkoušet a zažít, jaké jsou praktické dopady některých jejich rozhodnutí na život obyvatel sociálně vyloučených lokalit.

Zuzana Pernicová

expert projektu POLIS

Obal hry Cesta z ghettá

„Neobvyklé je především prostředí, do něhož je hra zasazena - prostředí sociálního ghettá. Namísto zámků v ní najdeme polorozbořené domy, místo rytířů se hráči stávají chudými, dlouhodobě nezaměstnanými lidmi - bez prostředků a s mizivou životní perspektivou.“

1) Co považujete za největší úspěch Vašeho projektu?

Jako velmi úspěšný hodnotíme především program „Individuální doučování“. Děti a dospívající, kteří vyrůstají v prostředí sociálně vyloučených lokalit, mají výrazně ztížený přístup ke vzdělání. K domácí přípravě na vyučování jim zároveň často chybí také motivace či vhodné podmínky, jako je např. klidné místo či potřebné učební pomůcky.

Za významné považujeme také úspěšné zahájení spolupráce se samosprávami v zapojených městech – v Ústí nad Labem, Bílině a Plzni. Situace sociálně vyloučených lidí je do značné míry podmíněna přístupem lokálních institucí a organizací – státních, samosprávných i nevládních. Jedním z klíčových nástrojů projektu POLIS je proto příspěvek ke koordinaci všech institucí, které se podílejí na řešení situace sociálně vyloučených lidí v zapojených městech.

2) Jak reaguje veřejnost na výstupy Vašeho projektu?

V květnu tohoto roku byla v deníku Mladá Fronta Dnes vydána čtyřstránková celostátní příloha s názvem „Kam s nimi?“. Příloha se věnovala aktuálním tématům týkajících se problematiky sociálního vyloučení v Česku jako je například zadlužování (legální lichva) či práce na černo. MF Dnes patří v Česku mezi nejčtenější denní tisk, jehož čtenáře tvoří zástupci široké veřejnosti. Přes nepochybnou citlivost a kontroverznost uveřejněných článků jsme po vydání obdrželi řadu pozitivních ohlasů, které ukazují na postupně se měnící mínění veřejnosti ohledně dané problematiky. K danému posunu bezpochyby přispěla právě média. Ta v posledních měsících začala problematiku chudých a sociálně vyloučených lidí zobrazovat více jako problém sociální a nikoliv etnický (romský), jak jsme tomu byli zvyklí dříve.

3) Kde vidíte svůj produkt za 3 roky?

Úspěšné vydání deskové hry Cesta z ghetta se stalo inspirací k vytvoření dalšího zábavního produktu – počítačové hry s názvem GhattOut, jejíž vytvoření finančně podporuje Nadace Vodafone. S nápadem přišla opět partnerská organizace Tady a teď, o. p. s., která také koordinuje i celkovou přípravu projektu. Hra je určena především teenagerům a po svém vydání bude volně ke stažení na stránkách www.tadyated.org. Převedení původní deskové hry do trojrozměrného prostředí virtuálního světa má klíčovou roli ve snaze předat mladším generacím atraktivní formou podstatné informace o problematice chudoby a sociálního vyloučení v Česku.

Učebnice počítačové grafiky pro sluchově postižené

RP Karavana

Projekt Karavana je zaměřen na vytvoření optimálních podmínek pro dlouhodobý vzdělávací program neslyšících v počítačové grafice. Vlastní program by měl v budoucnu zajistit jeho absolventům nejen náhled do problematiky, ale také základní profesionální úroveň znalostí. Za tímto účelem jsme v rámci projektu začali vytvářet jeho klíčový produkt: Multimediální učebnice Adobe Photoshopu a Illustratoru pro neslyšící. Tento produkt je výsledkem aplikace nové metodiky vizuálního vzdělávání neslyšících v grafickém softwaru. Obě učebnice budou dostatečné a vhodné jako samostudijní vzdělávací materiály a podpoří rozvoj výuky PC grafiky na školách a v kurzech pro neslyšící. Vytvoření učebnic významně zkrátí čas nutný v současné době k proškolení neslyšících na základní úrovni práce s grafickými programy a jejich praktickým využitím. Obě e-learningové učebnice budou v polovině roku 2008 volně přístupné přes síť internetu. Budou obsahovat množství vizuálních příkladů, dabing a samozřejmě komentáře ve znakovém jazyce.

Jan Vavrečka

expert projektu Karavana

„Projekt Karavana je zaměřen na vytvoření optimálních podmínek pro dlouhodobý vzdělávací program neslyšících v počítačové grafice.“

Největší úspěch projektu vychází ze zjištění, že neslyšící jsou schopni zvládnout obor počítačové grafiky a že o takto kvalifikovanou sílu projevíli zaměstnavatelé jednoznačný zájem.

1) Co považujete za největší úspěch Vašeho projektu?

Největší úspěch projektu vychází ze dvou zjištění. Prvním je, že neslyšící jsou schopni zvládnout obor počítačové grafiky na zcela profesionální úrovni znalostí. K dosažení této úrovně by měl dostačovat jeden a půlroční vzdělávací program, ovšem s intenzitou 7 hodin studia a praxe denně. Druhým zjištěním je, že o takto kvalifikovanou sílu projevíli zaměstnavatelé jednoznačný zájem, pokud bude na trhu práce nabízena jako outsourcing grafických prací a komunikaci zprostředkuje slyšící osoba. Tedy model odborné komunikační asistence pro skupinu neslyšících grafiků.

Projekt tak potvrdil hypotézu, že neslyšící mohou PC grafiku nejen vystudovat, ale při vytvoření specifických podmínek je zde reálná šance na jejich pracovní uplatnění v tomto atraktivním oboru.

2) Jak reaguje veřejnost na výstupy Vašeho projektu?

Reakce odborné veřejnosti i členů cílové skupiny jsou velmi pozitivní. Nicméně skutečný potlesk bude na místě až poté, co první neslyšící grafici získají pracovní uplatnění v tom, co vystudovali. Tento problém nelze ještě řešit v rámci našeho projektu – příprava pracovní síly, ale je potřebné připravit nadstavbový program zaměřený na její uplatnění.

3) Kde vidíte svůj produkt za 3 roky?

V případě, že budeme mít dostatek financí a předpokládáme, že se produkt bude nacházet ve fázi paralelní realizace všech tří potřebných etap – pravděpodobně tří samostatných projektů, kterými jsou

- a.) Základní vzdělávací program pro neslyšící v PC grafice. (Jeho cílem je selektovat zájemce a talenty pro obor na školách a v rámci kurzů.)
- b.) Rekvalifikační a profesionalizační vzdělávací program realizovaný v rámci provozů reklamních agentur. (jeden a půlleté intenzivní studium se zajištěnou významnou mírou praxe.) Současně bude probíhat příprava nových neslyšících lektorů pro program A.
- c.) Vytvoření Grafického studia neslyšících, jako modelu organizace zaměřené na outsourcing poptávky grafických prací, kde komunikaci neslyšících grafiků s klienty budou zprostředkovávat odborní komunikační

Vzdělávací kurzy

RP Umožnění celoživotního vzdělávání ve venkovských podmínkách

Projekt „S Krakonošem u počítače“ je zacílen již dva roky na obyvatele malých obcí se špatnou dopravní obslužností s cílem nabídnout jim příležitost zvyšovat si kvalifikaci a získat základní dovednosti nezbytné pro plnohodnotný život v moderní společnosti.

Lidem, kteří nemají rovné příležitosti v následném vzdělávání, náš program nabízí příležitost bezplatně a přímo v místě bydliště navštěvovat vzdělávací kurzy výpočetní techniky, cizích jazyků, školení pro malé a střední podnikatele (daňové předpisy, účetnictví či legislativní rámec podnikání), ale i řadu dalších vzdělávacích modulů, o které tiito občané projevíli zájem. Jen pro Vaši představu realizujeme přibližně 50 kurzů, do kterých již dva roky dochází zhruba 650 občanů.

Jako největší přínos naší práce hodnotíme, že se nám podařilo vytvořit síť institucí (státní správa, neziskové a vzdělávací organizace), která tímto pilotním projektem dokázala funkčnost modelu celoživotního vzdělávání a nesmím samozřejmě zapomenout na naše „studenty“, kteří s našimi lektory již dva roky tráví svůj volný čas, aby zvýšili svou kvalifikaci. I v rámci mezinárodní spolupráce jsme si ověřili, že tento přístup je inovativní v evropském měřítku a po zásluze byl vybrán zástupci Evropské komise jako příklad „dobré praxe“ v rámci projektů CIP EQUAL.

V současnosti usilovně pracujeme na rozšiřování „dobrých praxí“ s cílem najít finanční zdroje pro pokračování a rozšíření našeho projektu v rámci celé České republiky. Myslíme si, že konkrétní realizace obdobných aktivit je daleko přínosnější, než často nefunkční plánování koncepce celoživotního vzdělávání.

Tomáš Hájek

expert projektu S Krakonošem u počítače

1) Co považujete za největší úspěch Vašeho projektu?

Za největší úspěch projektu považuji především to, že se jej daří realizovat. Projekt se úspěšně prezentuje jak doma tak i v zahraničí. Úspěchem je také vytrvalost zaměstnaných občanů, kteří i přes svou pracovní vytíženost zůstávají v projektu a pracují na svém vzdělání.

2) Jak reaguje veřejnost na výstupy Vašeho projektu?

Reakce jsou od mírně pozitivních až po naprostou fascinaci projektem. Všichni (účastníci i nezávislí pozorovatelé) považují tento typ vzdělávání za velmi potřebný a žádoucí. Někdy se trochu pozastavují nad výběrem „předmětů“ ve vzdělávací nabídce, je to však dáno počátečním průzkumem v obcích a možnostmi partnerů – vzdělávacích středisek. Negativní jsou většinou jen ohlasy těch obcí, které nebyly zařazeny do vybraných, a to spíš jen s otázkou proč oni zrovna ne.

Počítačová výuka v obci Bělá

*Reakce jsou od mírně
pozitivních až po
naprostou fascinaci
projektem.*

3) Kde vidíte svůj produkt za 3 roky?

Pokud budu opravdu skromný tak v oblasti Krkonoš, pokud se trochu odvážím větší předpovědi tak minimálně na území dnešního NUTS II. – Severovýchod s aktivitami i na území Polska.

Výstupy projektů ve zkratce

V projektu RP Mikrobus, příjemce DROM byl zpracován kvalitativní výzkum "Studie mikroekonomických modelů" týkající se romské komunity.

V Havlíčkově Brodě byly v březnu vyhlášeny výsledky soutěže Podnik podporující rodinu v kraji Vysočina 2007 (přihlášeno bylo 15 podniků). Soutěž proběhla pod záštitou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, náměstkyně hejtmanky kraje Vysočina ing. Marie Černé a starostky města Havlíčkův Brod ing. Jany Fischerové v rámci projektu Modelový program podpory sladování profesního a rodinného života – kraj Vysočina RP MOPPS, příjemce dotace z CIP EQUAL Český svaz žen.

V projektu „Od osmi do čtyř“ RP ASISTENCE, příjemce Slezská diakonie, který sleduje cíl zlepšení zaměstnatelnosti a zpětnou integraci sociálně znevýhodněné skupiny občanů bez přístřeší do společnosti a na pracovní trh, do konce měsíce června 9 účastníků a účastnic projektu nastoupilo do zaměstnání, 2 osoby si doplňují svou odbornost v rámci rekvalifikačního kurzu, 4 osoby se přestěhovaly do nezávislého ubytování a osamostatnily se.

RP pro centrum Českého Švýcarska, příjemce Město Krásná Lípa se připravuje na mezinárodní konferenci v Bruselu, kde by měly být výstupy mezinárodní spolupráce 4 TCA prezentovány 170 pozvaným politickým osobnostem.

Národní tématické sítě

V rámci národních tématických sítí CIP EQUAL (NTS) se dle jednotlivých tématických oblastí sdružují zástupci rozvojových partnerství (projektů CIP EQUAL), tvůrci politik, nezávislí experti a další lidé se zájmem o danou problematiku. Cílem vytvoření a fungování takových sítí je výměna zkušeností, zpětná vazba tvůrcům inovativních nástrojů a společné prosazování vytvořených inovací do politiky a praxe. V tomto čísle přinášíme novinky z NTS F – Integrace na trhu práce pro cizince.

*V rámci národních
tématických sítí CIP
EQUAL se dle
jednotlivých
tématických oblastí
sdružují zástupci
rozvojových partnerství
a další lidé se zájmem o
danou problematiku.*

Národní tématická síť F - Integrace na trhu práce pro cizince

Národní tématická síť F je specifická tím, že se v rámci této skupiny sešli zástupci rozvojových partnerství (projektů) a zástupci ministerstev a jiných státních organizací, kteří spolu již dlouhodobě spolupracují nebo komunikují. Toto složení umožnilo NTS zcela zřetelně a podloženě identifikovat oblasti, které by byly pro státní organizace (zejména Ministerstvo vnitra ČR a Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR) zajímavé a v kterých se dá v budoucnu očekávat podpora z jejich stran. Výsledkem všech diskuzí a společného brainstormingu (RP i experti) byla jednoznačná mainstreamingová strategie. NTS se shodla na následujících 3 mainstreamingových aktivitách, které jsou ze strany zastoupených expertů považovány jako využitelné a přínosné.

Komiks

Budou vytvořeny 2 komiksy, kdy typ A bude zaměřen na cílovou skupinu cizinců a typ B na cílovou skupinu Romů. Hlavním sdělením komiksů by mělo být vysvětlení, proč je lepší pracovat legálně oproti nelegálnímu zaměstnání.

Reportáž

Reportáž bude určena cílové skupině – státní úředníci a veřejnost. Hlavním sdělením by měla být odpověď na otázku: „Má smysl investovat do žadatelů o azyl/ azylantů/ cizinců?“

Mini-kulaté stoly

Cílovou skupinou jsou zejména zástupci regionálních a krajských státních organizací (úřady práce, hejtmani, zástupci kraje apod.). Mini-kulaté stoly budou probíhat na počátku 2008 v Poděbradech, Liberci a Brně. Realizace jednotlivých mainstreamingových aktivit je naplánována v rozmezí podzim 2007 – červen 2008. Prvním výstupem bude komiks, který by již měl být představen na výroční konferenci NTS na podzim 2007. Více o činnostech této NTS je k dispozici na www.equalcr.cz.

„Jedním z výstupů NTS - F bude komiks, který cizincům v Čechách vysvětlí výhody legální práce.“

EQUAL v Evropě

Příprava na ukončení CIP EQUAL

Ve dnech 16. až 17. července se vydali zástupci českého řídicího orgánu, platebního orgánu a národní podpůrné struktury na studijní cestu do zahraničí.

Jejich kroky tentokrát směřovaly do Londýna, kde předmětem jejich zájmu bylo téma uzavírání CIP EQUAL. Vzhledem k tomu, že několik českých projektů končí svoji činnost již v průběhu druhé poloviny roku 2007 (ostatní projekty končí svoji činnost v průběhu roku 2008, nejpozději však koncem srpna 2008), jedná se o aktuální téma programu.

První den studijní cesty proběhla vzájemná diskuse se zástupci britského řídicího orgánu a národní podpůrné struktury, na které byli čeští zástupci seznámeni s plánem ukončování celého programu a dosavadními zkušenostmi britských kolegů. Druhý den se čeští zástupci zúčastnili semináře na téma ukončování projektů, který připravila britská NPS pro příjemce dotace. Podstatným rozdílem mezi Velkou Británií a Českou republikou je skutečnost, že britská rozvojová partnerství končí nejpozději v březnu 2008. Britské projekty mají také stanovena dvě data ukončení, která mohou být sice identická, nicméně zpravidla tomu tak není. Prvním datem je ukončení vlastních aktivit projektů. Do druhého stanoveného data se uzavírá projekt jako takový a končí mu způsobilost výdajů. Toto "administrativní" ukončení projektu je stanoveno nejpozději tři měsíce po té, co ukončí projekt své aktivity. Další rozdíly oproti České republice vyplývají ze skutečnosti, že britské projekty nejsou financovány z veřejných zdrojů (z Evropského sociálního fondu a národních zdrojů) v plné 100% výši, ale rozvojová partnerství část projektu financují z vlastních zdrojů (tzv. match funding). Právě „Závěrečné prohlášení o výdajích“, ve kterém příjemci musí požadovanou část vložených vlastních zdrojů doložit, bývá dle vyjádření kolegů z britského řídicího orgánu dokumentem, ve kterém se chybuje nejčastěji.

Uzavření projektů i celého programu EQUAL bude náročným procesem, ve kterém bude třeba maximální spolupráce všech zúčastněných stran.

Přestože v České republice příjemcům tato část administrace odpadá, poučení z Londýna je bezesporu významné a účelné. Uzavření projektů i celého programu Iniciativy Společenství EQUAL bude náročným procesem, ve kterém bude potřeba maximální spolupráce všech zúčastněných stran.

Minimální standardy a více: Příspěvek Iniciativy Společenství EQUAL k důstojným standardům života žadatelů o azyl, konference, Malmö

Švédskou radou pro ESF a Evropskou komisí (Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti a Generální ředitelství pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost) bylo uspořádáno ve dnech 22. - 24. 5. 2007 v Malmö fórum na téma „Minimální standardy – a více: Příspěvek Iniciativy Společenství EQUAL k důstojným standardům života žadatelů o azyl“.

Fóra se zúčastnili zástupci více než 100 projektů se zaměřením na žadatele o azyl. Z celkového počtu 250 účastníků byli kromě pracovníků projektů dále zastoupeni vysocí úředníci Evropské komise, mezinárodní organizace, azylanté, novináři a pracovníci 23 ministerstev členských států. Hlavním tématem byla diskuse o výhodách pomoci žadatelům o azyl a o dalším využití výsledků získaných v rámci Iniciativy Společenství EQUAL, jejíž konec se blíží v roce 2008. Z konference vzešla doporučení, která se týkají především zvýšení efektivity azylového řízení, zajištění zvyšování kvalifikace a zavedení jednotných evropských „Pravidel chování“ nebo „Minimálních standardů“ pro pracovníky v této oblasti. Podpořit je třeba výměnu příkladů dobré praxe a informací v rámci EU. Žadatelům o azyl by měla být poskytována podpora i po zamítnutí jejich žádosti. Měl by jim být též umožněn přímý přístup na trh práce, pokud přijímající stát neprokáže, že je tím ohrožen jeho pracovní trh. V rámci vytváření specifických pracovních míst by mělo docházet k většímu zapojení zaměstnavatelů a odborů. Výukové programy pro žadatele o azyl posilují jejich možnost lépe se integrovat v hostitelské společnosti nebo jsou významnou podporou při jejich reintegraci v zemi původu. Tyto programy je vhodné zaměřit na sociální, psychologické a zdravotní poradenství, kulturní minimum, jazykové a rekvalifikační kurzy a pokud možno je spojit s umístěním na trhu práce. Projekty s tímto programem obvykle nejen velice dobře pomáhají žadatelům o azyl, ale jsou výhodné i pro hostitelskou společnost.

Mgr. Jan Kepka,

*Odbor migrace a integrace cizinců, Ministerstvo práce a sociálních věcí
ČR*

Více informací o fóru můžete nalézt na:

<http://www.temaaasyl.se/Templates/IntroPage.aspx?id=1685>

Z celkového počtu 250 účastníků byli kromě pracovníků projektů dále zastoupeni vysocí úředníci Evropské komise, mezinárodní organizace, azylanté, novináři a pracovníci 23 ministerstev členských států.

Prevence opakování trestné činnosti u osob propuštěných z vězení, Policy Forum, Varšava

V červnu letošního roku jsem měla možnost účastnit se pracovní cesty do Varšavy, a to jako jeden z českých účastníků mezinárodní konference uspořádané polským ministerstvem pro místní rozvoj v rámci Programu Iniciativy Společenství EQUAL pod záštitou European Steering Group on Ex-Offenders. Konference proběhla pod názvem „Policy Forum – Prevention or Re-imprisonment?“ a byla zaměřena na prezentaci zkušeností z projektů probíhajících v rámci Iniciativy Společenství EQUAL v některých státech Evropy.

Do programů práce s pachateli jsou v posledních letech zapojovány subjekty reprezentující zájmy nejširší veřejnosti, zejména pak subjekty propojené s komunitou, do které se pachatel po propuštění z vězení vrací.

Na konferenci byly také představeny nejnovější informace týkající se mezinárodní spolupráce a sdílení příkladů dobré praxe z oblasti práce s lidmi propuštěnými z vězení. V rámci úvodního programu konference jsme vyslechli prezentace vyhodnocující současné projektové aktivity v rámci programů Iniciativy Společenství EQUAL a představující perspektivy jejich implementace do další praxe. Později jsem se účastnila panelové diskuse v rámci skupiny účastníků, která se věnovala inovativním přístupům v oblasti zacházení s pachateli nejen v rámci výkonu nepodmíněného trestu ve vězení, ale také po jejich propuštění na svobodu.

Na konferenci jsem se setkala s několika zajímavými lidmi, kteří se při své práci s pachateli v rámci různých programů snažili o stejnou věc – různými způsoby usilovali o vytvoření nebo znovuoobnovení sociálních dovedností, které by osobám propuštěným z vězení pomohly žít na svobodě v souladu se zákonem. Do těchto programů práce s pachateli jsou v posledních letech stále více zapojovány subjekty reprezentující zájmy nejširší veřejnosti, zejména pak subjekty propojené s konkrétní komunitou, do které se pachatel po propuštění z vězení vrací. Těmito participujícími subjekty jsou například samosprávy měst a obcí, zájmové spolky, státní úřady (probační služba, centra sociálních služeb, školy, úřady práce apod.), nestátní neziskové organizace atd. Tento trend je plně v souladu s principy restorativní justice (justice zaměřené na řešení následků trestné činnosti za účasti pachatele, oběti a komunity), které jsou do praxe zaváděny již od sedmdesátých let 20. století. Na prezentovaných programech bylo patrné, že práce s osobami propuštěnými z vězení se již skoro samozřejmě odehrává ve spolupráci s komunitou, nicméně bez zapojení obětí trestných činů. V panelových diskusích nebyla zpochybněna samotná myšlenka zapojení obětí do procesu řešení následků trestných činů, ale příkladů, jak toho v praxi dosáhnout, jsme našli jen pár.

Jsem přesvědčena o tom, že zohlednění potřeb a zájmů obětí při řešení následků trestných činů se již dnes stává součástí našeho přemýšlení o způsobech zacházení s pachatelí. Byla bych ráda, kdyby se toto přemýšlení ale již brzy promítlo do konkrétní podoby programů a projektů, kterými budeme usilovat o prevenci opakování trestné činnosti v našich zemích.

PhDr. Andrea Kroftová

vedoucí oddělení koncepčních, analytických a metodických činností,
Ředitelství PMS ČR, Praha

Přemostění „mezery“ mezi podnikáním a sociální politikou, konference, Hannover

Ve dnech 5. a 6. června 2007 se v německém Hannoveru konala konference týkající se sociální ekonomiky jako jedné z možností sociálního a pracovního začleňování znevýhodněných skupin na trhu práce, která je nedílnou součástí Lisabonské strategie. Tato konference byla jednou z hlavních a zároveň posledních mainstreamingových akcí konaných v rámci CIP EQUAL pod záštitou německého předsednictví v Evropské komisi. Jedním z cílů tohoto zasedání bylo ukázat, jaký význam má při vytváření pracovních míst sebezaměstnávání, malé a střední podnikání a sociální ekonomika. Druhým cílem pak bylo vytvoření širšího společenství tvůrců politik a realizátorů, kteří by byli připraveni vyvíjet další činnosti a aktivity v této oblasti i v novém programovém období.

Za Českou republiku se konference zúčastnila expertka NTS C Posilování sociální ekonomiky, zejména komunitních služeb, zástupce projektu Sociální družstva a podniky, který je realizován právě v rámci CIP EQUAL a zástupce řídicího orgánu CIP EQUAL. Konference přilákala celkem 220 účastníků z 26 zemí, kteří pracovali celkem v 15 workshopech uspořádaných v logickém třístupňovém procesu (výzva – řešení – strategie).

V novém programovém období by měly být pro podporu výměny získaných zkušeností v oblasti sociální ekonomiky využity schopnosti a aktivity programů spolufinancovaných Evropským sociálním fondem (zejména CIP EQUAL) na národní, či mezinárodní úrovni, a aktivity na regionální úrovni, které jsou aplikovány zejména v programech spolufinancovaných Evropským fondem regionálního rozvoje.

Jedním z cílů tohoto zasedání bylo ukázat, jaký význam má při vytváření pracovních míst sebezaměstnávání, malé a střední podnikání a sociální ekonomika.

COPIE - „The community of practice on inclusive entrepreneurship“

Na konferenci bylo prezentováno, jakým způsobem byly zkušenosti získané z implementace CIP EQUAL v Evropské unii přetřansformovány do využitelné podoby a přeneseny do nového programového období. V rámci implementace CIP EQUAL byly a jsou vytvářeny a ověřovány celé řady inovativních řešení, přičemž členové „COPIE“ a další relevantní osoby si jsou plně vědomi, že bez zlepšení spojení mezi „dobrou praxí“ na projektové úrovni a politikou na lokální, regionální, národní i nadnárodní úrovni budou získané zkušenosti zapomenuty. To je jeden z hlavních důvodů vytvoření a testování strategického plánu založeného na „nástroji pro sociální ekonomiku“. Tento nástroj má propojit zájmy tvůrců politik a odborníků zainteresovaných v sociální ekonomice prostřednictvím logicky navazujících kroků, které napomohou identifikovat hlavní a důležité možnosti či výzvy pro podporu systému podnikání ve čtyřech hlavních tématech identifikovaných v rámci CIP EQUAL. Na základě těchto poznatků byla vytvořena matice, která umožní určit výsledky „dobré praxe“, získané v určitém místě, a ty pak aplikovat na místo jiné s podobnými problémy. Systém byl úspěšně vyzkoušen v několika státech Evropské unie a cílem do budoucna je tento systém upevnit a dále rozšířit do členských států a regionů Evropské unie, které mají zájem podílet se na této strategii i v novém programovém období.

Evropský sociální fond

Další krok k mezinárodní a meziregionální spolupráci v operačních programech Evropského sociálního fondu v programovém období 2007 - 2013

Nařízení o Evropském sociálním fondu pro programové období 2007 – 2013 nabízí nové možnosti pro rozvoj a zvýšení spolupráce mezi členskými státy a regiony Evropské unie.

Rozvoj a podpora mezinárodní spolupráce může výrazným způsobem zlepšit zaměstnanost, zaměstnatelnost a sociální politiku v jednotlivých oblastech unie, a to prostřednictvím výměny informací, sdílením „dobré praxe“ všech zúčastněných stran. Efektivní využití mezinárodní spolupráce by mohlo významným způsobem přispět k dosažení cílů Lisabonské strategie.

V lednu 2007 byl Evropskou komisí uspořádán seminář, který poskytl zúčastněným členským státům první významnou příležitost k výměně informací a plánů jednotlivých členských států a Evropské komise na implementaci mezinárodní spolupráce v programovém období 2007 – 2013. Na základě doporučení a výsledků z tohoto semináře Evropská komise připravila „akční plán“, který by měl značným způsobem usnadnit a zejména podpořit mezinárodní a meziregionální spolupráci v rámci ESF. První krok k implementaci tohoto plánu byl učiněn na druhém semináři v březnu 2007, kde zástupci členských států souhlasili s ustavením formální sítě a diskutovali o budoucích možnostech vzájemné spolupráce.

*V lednu 2007 uspořádal
Evropská komise seminář
na téma mezinárodní
spolupráce v
programovém období
2007 - 2013.*

Na semináři bylo rovněž zdůrazněno, že je nutné následující:

- zpracovat analýzu dosavadních výsledků mezinárodní spolupráce, plynoucích zejména ze zkušeností CIP EQUAL, jehož pozitivní přínos je bezesporý, a využít získaných zkušeností pro nastavení implementace mezinárodní spolupráce v programovém období 2007 – 2013;
- vytvořit přehled nástrojů, které podpoří mezinárodní spolupráci;
- v případech, kdy operační program obsahuje prioritu, která je výhradně věnována mezinárodní spolupráci, stanovit specifické cíle pro mezinárodní spolupráci a vytvořit seznam měřitelných indikátorů;
- poskytovat takovou podporu a provádět taková opatření, která pomohou usnadnit realizaci mezinárodní spolupráce v programovém období 2007 – 2013.

Diskuse nad „akčním plánem“ Evropské komise byla zaměřena na tři oblasti.

Vytváření tematických sítí

Na semináři bylo představeno, jak by taková tematická síť mohla fungovat. Objevily se názory, že Evropská komise by měla i nadále pokračovat v podpoře vytváření tematických sítí, např. financováním mezinárodních akcí, pomoci s jejich přípravou či zajišťováním účasti zkušených expertů.

Ustavení sítě „manažerů ESF“

Účastníky semináře bylo diskutováno zřízení sítě „kontaktních osob“, jaký profesní profil by měly tyto osoby mít, a to s ohledem na úkoly a cíle této sítě. Evropská komise ocenila výsledek této diskuse a první setkání sítě by se mělo konat již na podzim 2007.

Tématu mezinárodní a meziregionální spolupráce byla také věnována část konference k 50. výročí založení Evropského sociálního fondu, která se konala v Postupimi ve dnech 28. a 29. června 2007.

Vytvoření databáze usnadňující vyhledávání potenciálních zahraničních partnerů

Tento druhý seminář byl věnován praktickým aspektům mezinárodní spolupráce – podpoře hledání partnerů prostřednictvím IT-nástrojů. Na základě prezentace prototypu této databáze byly účastníci semináře v malých pracovních skupinách dotazováni na účelnost tohoto nástroje a jeho možná zlepšení. Očekává se, že nová verze tohoto nástroje, upravená o připomínky vzešlé ze semináře, by měla být představena na prvním setkání „sítě kontaktních osob“.

Tématu mezinárodní a meziregionální spolupráce byla věnována část konference k 50. výročí založení Evropského sociálního fondu, která se konala pod záštitou německého předsednictví Evropské komise v Postupimi ve dnech 28. a 29. června 2007. Byly zdůrazněny příležitosti, výzvy a šance, které představuje nové programovací období pro rozšířenou Evropskou unii. Mezinárodní spolupráce, která je významným prvkem programového období 2007 – 2013, umožňuje díky výměně zkušeností podporovat nové myšlenky a ideje, které jsou nezbytným předpokladem pro vznik inovací, a zároveň představuje efektivní způsob dosažení pozitivních výsledků.

Metoda řízení projektového cyklu

Jednou z metod projektového řízení, která byla odzkoušena v ESF programech a projektech v programovém období 2000 – 2006 byla i tzv. metoda řízení projektového cyklu (v anglickém originále známá pod názvem Project Cycle Management a zkratkou PCM).

Tato metoda je založena na nacházení, použití a ověřování logických spojitostí v projektovém řízení a poskytuje komplexní přístup ke všem fázím projektového cyklu od plánování, hodnocení žádostí až po evaluaci výsledků, přičemž pozornost je stále soustředěna na příjemce pomoci a na dosažení cílů programu. V některých členských státech EU byla v rámci CIP EQUAL dokonce stanovena přímo povinnost pro jednotlivé projekty tuto metodu aplikovat. Nyní nastal ten správný čas, kdy je vhodné dát jednotlivé zkušenosti s PCM dohromady a konfrontovat je a definovat tzv. dobrou praxi, která bude přenositelná i do nového programového období a nových programů.

Právě za účelem výměny zkušeností byla na evropské úrovni řídicími orgány Litvy, Lotyšska, Itálie, Polska, Maďarska, Spojeným královstvím, francouzsky mluvícími částmi Belgie a Švédska založena komunita odborníků a lidí z praxe (CoP), zaměřující se na profesionalizaci ESF programových a projektových manažerů v Evropě, se speciálním zaměřením na metodu PCM. V rámci komunity byla také v létě 2007 organizovaná letní škola pro zástupce řídicích orgánů CIP EQUAL a dalších institucí, které se zúčastnili i zástupci z ČR. Možnost zapojení do CoP je prostřednictvím registrace na internetových stránkách <http://www.soundplanning.eu/>.

Dne 1. 6. 2007 se ve Varšavě konala Evropská konference „Efektivní řízení programů a projektů financovaných ESF v novém programovém období 2007 – 2013“, organizovaná polským řídicím orgánem CIP EQUAL (ministerstvo pro regionální rozvoj), národní podpůrnou strukturou a reprezentanty ESF z Itálie, Polska a francouzsky mluvící části Belgie, kteří se podílejí na koordinaci evropské komunity zaměřené na PCM. Konference byla zaměřena jednak na obecné seznámení s metodou PCM, ale také informovala účastníky konference o nových nástrojích v projektovém plánování a monitorování v kontextu ESF a podpořila výměnu „dobré praxe“ mezi účastníky na různých stupních rozhodování v celém procesu implementace. Účastníkům konference byly představeny úspěšné polské projekty CIP EQUAL a záměry využití metody PCM v novém programovém období ESF v Polsku. V rámci pracovních skupin byly prezentovány příklady projektů i z jiných členských států aplikujících metodu PCM. Na závěr konference byly shrnuty největší problémy v řízení projektů resp. programů a návrhy jejich řešení, které vzešly z pracovních skupin složených ze zástupců na úrovni programů, projektů a expertů.

*Metoda řízení
projektového cyklu je
založena na nacházení,
použití a ověřování
logických spojitostí v
projektovém řízení.*

Zajímavým poznatkem byla ta skutečnost, že problémy vyskytující se v řídicím procesu v České republice jsou společné i ostatním mnohem zkušenějším evropským státům.

Zajímavým poznatkem byla ta skutečnost, že problémy vyskytující se v řídicím procesu v České republice jsou společné i ostatním mnohem zkušenějším evropským státům. Jedním z diskutovaných problémů byla mimo jiné i fluktuace pracovníků zapojených do administrace programů ESF, na který upozorňuje i Evropská komise. Členské státy proto přijímají mnohá opatření na eliminaci nejenom tohoto problému.

V návaznosti na konferenci ve Varšavě proběhlo prakticky zaměřené školení ve dnech 11. – 12. 6. 2007 v Cagliari na Sardinii, jehož obsahem byla ta část metody řízení projektového cyklu, která je zaměřena na hodnocení žádostí o finanční podporu. Účast na semináři o PCM byla přínosem zejména možností praktického cvičení a vyzkoušení, jak metoda funguje v praxi ve skupinách se zástupci řídicích orgánů z 27 členských zemí. V závěru školení byl představen spolupracující přístup členských států na aplikaci PCM a naznačeny možnosti, které PCM umožňují uplatnit při téměř všech činnostech implementace programu. Metoda PCM důsledně dbá na porovnání vstupů a výstupů, cílů a prostředků k jejich dosažení v projektových žádostech budoucích příjemců pomoci. Hodnotitel žádosti by měl pečlivě zvážit, zda prostřednictvím realizace navržených aktivit skutečně dojde ke splnění stanovených cílů. V mnoha praktických případech se ukázalo, že ne vždy je možné dosáhnout očekávaného cíle i přesto, že naplánované aktivity s pomocí pro cílovou skupinu souvisí.

Metoda řízení projektového cyklu